

Posudek vedoucího bakalářské práce

Obhajovaná práce: Hurych, Petr, Ing. *Liturgie při pobožnosti slova*. Praha: HTF UK, 2022.

Posudek zpracoval: Mgr. Pavel Kolář, Th.D.

Bakalářská práce Ing. Petra Hurycha spadá svým tématem do oboru pastorální liturgiky. Reaguje na aktuální otázky duchovní správy a bohoslužebné praxe Církve československé husitské (CČSH) a nabízí řešení některých z nich.

Ve výchozí analýze současného stavu duchovní správy v církvi poukazuje na klesající počet duchovních s kněžským svěcením, který naopak vede ke zvyšování počtu administrovaných náboženských obcí. S ohledem na to, že podle církevního řádu může bohoslužbě s večeří Páně (eucharistií) předsedat pouze duchovní s kněžským svěcením, přibývá náboženských obcí, ve kterých se eucharistie neslaví pravidelně každou neděli. Převažující bohoslužebnou formou slavení neděle, která v církvi zůstává základním dnem pro shromažďování věřících k bohoslužbě, tak často v těchto náboženských obcích bývá tzv. bohoslužba slova, které z pravidla předsedá jáhen nebo kazatel, výjimečně i pověřený laik. Petr Hurych předvídá, že hospodářská situace církve v následujících letech ještě posílí tento trend. A domnívá se, že se stále více náboženských obcí neobejde bez dobrovolné služby laiků, k níž bude patřit i pravidelné vedení nedělních bohoslužeb slova.

V další části práce mapuje pořádky, které se v církvi pro bohoslužbu slova užívají, a kriticky zvažuje jejich vhodnost pro bohoslužbu vedenou laiky. Jejich texty tvoří přílohu práce. Shledává je z různých důvodů nevhodnými a klade si za cíl vytvořit nový bohoslužebný pořádek, který by zachoval některé podstatné části z Liturgie podle Dra. Karla Farského (tzv. První liturgie CČSH), dobře známé věřícím církve, ale zároveň je uspořádal a doplnil tak, aby tvořily svébytný a samostatný celek – a nikoli odtrženou první část bohoslužby s večeří Páně.

Neuvažuje o tomto pořádku izolovaně, ale chce jej zasadit do určitého ekumenického kontextu, aby odpovídal i praxi jiných církví a byl srozumitelný jejich věřícím, kteří by se bohoslužeb v náboženských obcích zúčastnili. Popisuje proto pořádky pro slavení bohoslužby slova v Římsko-katolické církvi, v Českobratrské církvi evangelické a Církvi bratrské, tj. větších a typologicky odlišných denominací v ČR, a na základě jejich komparace sestavuje soubor prvků, které označuje za společné, a tudíž ekumenické. Jeho postup je tak **synchronně-komparativní**. Tyto společné prvky identifikuje také v bohoslužebné tradici a praxi CČSH, ze které vyčleňuje pro své potřeby také prvky specifické či příznačné. V průběhu konzultací jsem upozornil na to, že je téměř zcela opominuta **diachronní**, historická perspektiva, bez které není možné dobře porozumět místu a oprávněnosti jednotlivých prvků v celku bohoslužebného pořádku.

Vlastní jádro práce spočívá v autorově návrhu pořádku pro bohoslužbu slova, který by mohl být laiky užíván pravidelně k vedení bohoslužby v celém liturgickém (církevním) roce. Uvádí, vysvětluje a zdůvodňuje jeho základní prvky i celkovou stavbu. Poskytuje také teologické zdůvodnění této **plnohodnotnosti** této formy jako bohoslužebného společenství církve s obětovaným, vzkříšeným a oslaveným Pánem Ježíšem Kristem. V návrhu oceňuji zejména snahu o typologickou vyváženost prvků (prosby, chvály, adorace, kající doznání, vyznání víry), začlenění textové variability s ohledem na průběh liturgického roku a zřetel k ekumenickému lekcionáři. Teologická interpretace a zdůvodnění by si zasloužily větší pozornost a důkladnější zpracování. V současné podobě vyjadřují spíše názor autora než teologický rozhovor s tradicí a soudobou ekumenickou diskuzí v oblasti liturgické teologie. Při konzultacích si to Petr Hurych uvědomoval a připouštěl, ale rozhodl se přihlédnout více k pragmatickým než liturgicko-teologickým aspektům řešení výchozí otázky své práce.

Petr Hurych konzultoval svoji práci pravidelně, vždy bral v úvahu mé poznámky a připomínky a snažil se s nimi věcně vyrovnat.

Z formálního hlediska neshledávám v práci vážná pochybení. Ke zpracování tématu mohl autor využít více zdrojů.

Otázka k diskusi:

Byl již autorem připravený pořádek použit pro slavení bohoslužby? Pokud ano, jak byl společenstvím přijat?

Práci hodnotím jako **velmi dobrou (2)**.

V Praze 2.9.2022

Pavel Kolář